

Afdeling Beleidscoördinatie

Koning Albert II-laan 35 bus 30
1030 BRUSSEL

T 02 553 33 30

E beleidscoordinatie.zorg@vlaanderen.be

www.departementzorg.be

Aan de raden van bestuur en de directies van de
organisaties voor maatschappelijk opbouwwerk

uw bericht van	uw kenmerk	ons kenmerk	bijlagen
vragen naar/e-mail Sabine Jakiela sabine.jakiela@@vlaanderen.be		telefoonnummer 0499 94 99 33	datum

Richtlijnen voortgangsrapport

Geachte mevrouw,
Geachte heer,

Naar jaarlijkse gewoonte moet het maatschappelijk opbouwwerk **uiterlijk op 30 april** de subsidie-enveloppe voor het nieuwe werkjaar aanvragen. Dat gebeurt aan de hand van een dossier dat bestaat uit:

- het voortgangsrapport over het voorbije werkingsjaar;
- de boordtabellen personeel;
- het financiële verslag over het voorbije werkingsjaar en de begroting voor het komende werkingsjaar.

De documenten moeten goedgekeurd zijn door uw algemene vergadering. Voeg daarom (een uittreksel uit) het verslag van de algemene vergadering(en) aan het dossier toe.

U dient uw dossier in via samenlevingsopbouw.zorg@vlaanderen.be. In de onderwerpregel vult u de naam van uw organisatie in en de vermelding "voortgangsrapport + jaartal". Bestanden moeten in Word- en/of Excelformaat zijn. Andere bestanden kunnen ook, maar enkel als aanvulling.

De sjablonen voor uw dossier kunt u vinden op onze website: [Maatschappelijk opbouwwerk | Departement Zorg.](#)

Hou er rekening mee dat 5% van de toegekende subsidie-enveloppe niet uitbetaald kan worden bij laattijdige indiening van uw dossier (art. 22 §2 van het BVR).

1. Voortgangsrapport en resultaatgerichte indicatoren

In het voortgangsrapport geeft u ons de stand van zaken en de toelichting bij de uitvoering van uw strategisch meerjarenplan. Ook de resultaatgerichte indicatoren (ministerieel besluit van 17 juli 2014) maken onderdeel uit van het voortgangsrapport.

Indien nodig, geeft u aan welke wijzigingen zijn doorgevoerd aan de operationele doelstellingen en strategische acties, en waarom. Denk er evenwel aan dat wijzigingen aan strategische doelstellingen steeds vooraf aan de minister ter goedkeuring moeten worden voorgelegd, met een dossier dat deze keuze motiveert. Neem hiervoor best contact op met uw dossierbehandelaar.

Het voortgangsrapport volgt in principe de structuur en benamingen van het meerjarenplan, zodat we de voortgang kunnen opvolgen.

Voor de verschillende operationele doelstellingen rapporteert u aan de hand van titel, status en wijzigingen. Zijn er wijzigingen ten opzichte van het meerjarenplan, dan motiveert u dit.

Voor de verschillende strategische acties geeft u telkens de status aan, een evaluatie van het voorbije jaar en de planning voor het lopende jaar. In opvolging van de meer kwalitatieve resultaatgerichte indicatoren vermeldt u bovendien per strategische actie een beschrijving van de participatie van de doelgroep, de behaalde resultaten met betrekking tot de politieke kernopdracht en het netwerk dat het instituut heeft uitgebouwd. We verwachten per strategische actie een rapportering aan de hand van titel, status, wijzigingen (die u motiveert), een evaluatie/stand van zaken (o.a. met betrekking tot participatie van de doelgroep en behaalde resultaten), en de planning (belangrijkste accenten voor het komende werkjaar). We vragen u om u per strategische actie te beperken tot maximaal 1 pagina.

De resultaatgerichte indicatoren maken onderdeel uit van het voortgangsrapport. Om een eenvormige rapportering over de verschillende instituten te verkrijgen gebruikt u voor de kwantitatieve indicatoren het sjabloon dat op onze website staat.

U bespreekt in het voortgangsrapport ook nog volgende indicatoren:

- een kernachtige beschrijving van de verschillende beleidsdossiers;
- een beschrijving van de lokale partnerschappen die het instituut is aangegaan;
een beschrijving van groepen die onvoldoende aan bod komen en de acties die het instituut specifiek daarvoor opzet;
- het aantal communicatieacties met een korte beschrijving van elke actie.

2. Boordtabellen

We vragen hier om drie soorten personeel te onderscheiden, en voor elk een afzonderlijke boordtabel in te vullen. Dit is nodig voor:

- het nagaan van de invulling van de decretale personeelsformatie;

- de berekening van het aandeel loonkosten;
- de opvolging van het VIA.

De boordtabellen bevatten:

- het decretale personeel 'in enge zin', dat de decretale subsidiabele personeelsformatie invult;
- de tussenkomst in het kader van de sociale Maribel, of subsidies voor andere tewerkstellingsstatuten en de personeelskosten die aangerekend worden op het activiteitencentrum 'Vlaamse overheid' ('maatschappelijk opbouwwerk');
- al het andere personeel.

Hou er rekening mee dat in de verslaggeving moet blijken dat de invulling van de personeelsformatie, gemeten als gemiddelde over 3 kalenderjaren, minstens 100 percent bedraagt. Daarnaast moet bij de regionale instituten voor de grootsteden Brussel, Gent en Antwerpen als onderdeel van de genoemde personeelsformatie minimaal 1 VTE opgeleide ervaringsdeskundige in de armoedebestrijding worden ingezet.

De anciënniteit wordt vermeld tot het maximum van de loonschaal in kwestie (meestal is dit 24 of 27 jaar).

Heeft u na het doornemen van de informatie over de **inhoudelijke verantwoording** nog vragen, dan kunt u contact opnemen met uw inhoudelijk dossierbeheerder:

- Provincie Antwerpen: koen.devroey@vlaanderen.be
- Stad Antwerpen: sabine.jakiela@vlaanderen.be
- Brussel: sabine.jakiela@vlaanderen.be
- Gent: sabine.jakiela@vlaanderen.be
- Limburg: murielle.vanimschoot@vlaanderen.be
- Oost-Vlaanderen: katrien.devliegheer@vlaanderen.be
- Vlaams-Brabant: frank.vandenbranden@vlaanderen.be
- West-Vlaanderen: katrien.devliegheer@vlaanderen.be

3. Financieel verslag van het voorbije werkingsjaar en begroting voor het komende werkingsjaar

De bepalingen van het wetboek van vennootschappen en verenigingen (WVV) en het bijhorende KB zijn van toepassing op de organisaties voor maatschappelijk opbouwwerk.

Anderzijds geldt ook het besluit van de Vlaamse Regering van 13 januari 2006 betreffende de boekhouding en het financieel verslag voor de voorzieningen in bepaalde sectoren van het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Op 29 november 2013 werd dit besluit gewijzigd met onder meer de verplichting om ook de facultatieve codes in de jaarrekening in te vullen.

Daarnaast geldt de sectorale regelgeving (decreet van 26 juni 1991 betreffende de erkenning en subsidiëring van het maatschappelijk opbouwwerk en het besluit van de Vlaamse Regering van 17 juli 2000 tot uitvoering van het decreet betreffende de erkenning en subsidiëring van het maatschappelijk opbouwwerk).

Tot slot attenderen wij u op het decreet en besluit van de Vlaamse Regering over de Vlaamse Overheidsfinanciën, gebundeld in de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën (VCO). Specifiek wordt in artikel 72 van het besluit VCO bepaald dat er vanaf 1 januari 2023 enkel een sociaal passief ten laste van de subsidie Vlaamse overheid kan worden aangelegd als er daarvoor een rechtsgrond bestaat in een sectorale regelgeving. Voor de instituten voor maatschappelijk opbouwwerk is dat niet het geval. Dat maakt dat de instituten voor maatschappelijk opbouwwerk vanaf het boekjaar 2023 geen sociaal passief naast de reserve meer kunnen opbouwen met eventuele overschotten op de Vlaamse enveloppe. Als de gecumuleerde reserve VO meer dan 50% van de enveloppe bedraagt (of als op jaarbasis meer dan 20% van de enveloppe wordt toegevoegd aan de reserve VO), dan wordt het bedrag dat deze grenzen overschrijdt, teruggevorderd. Een aanwendingsplan opstellen voor de aanwending van de reserves die de limieten overschrijden, behoort niet tot de mogelijkheden. De in het verleden opgebouwde reserve voor sociaal passief blijft wel behouden.

3.1. De jaarrekening

Elke organisatie moet een jaarrekening indienen over het voorbije boekjaar volgens het verkort model (grote verenigingen) of volgens het volledig model (zeer grote verenigingen) zoals neer te leggen bij de Nationale Bank. De algemene vergadering moet de jaarrekening goedkeuren en de gemandateerde vertegenwoordigers van de vzw moeten ondertekenen.

Een jaarrekening bestaat uit een balans, een resultatenrekening en een toelichting. Als de organisatie ten minste 20 werknemers telt, moet er ook een sociale balans worden ingediend bij de jaarrekening. De jaarrekening moet binnen dertig dagen nadat de jaarrekening werd goedgekeurd door de Algemene Vergadering en ten laatste zeven maanden na de datum van afsluiting van het boekjaar bij de Nationale Bank worden neergelegd.

Het verslag van de commissaris wordt toegevoegd.

Het is verplicht om in de jaarrekening die wordt neergelegd bij de Nationale Bank alle codes in te vullen, ook diegene die facultatief zijn (codes 70/74, 70, 73, 60/61).

3.2. De resultatenrekening per activiteitencentrum

Volgens artikel 13 van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 januari 2006 betreffende de boekhouding en het financieel verslag voor de voorzieningen in bepaalde sectoren van het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin omvat het financieel verslag van voorzieningen met een vzw-statuuut ook een resultatenrekening uitgesplitst per activiteitencentrum.

Een activiteitencentrum wordt gedefinieerd als elke entiteit die als dusdanig erkend of gesubsidieerd is en elke activiteit waarvoor er een aparte doelstelling is. Een voorbeeld hiervan is de werking die erkend is door de Vlaamse Overheid of de werking met projectsubsidies van een provinciaal of lokaal bestuur.

Verder is bepaald dat als de subsidies een aparte doelstelling hebben, er een apart activiteitencentrum moet opgenomen worden. Bij kleinere werkingssubsidies van een gemeente is dikwijls geen aparte doelstelling geformuleerd. De subsidies en kosten die ermee samenhangen, mogen dan ook bij het activiteitencentrum 'Erkende organisatie voor samenlevingsopbouw' worden gevoegd.

De tussenkomst in het kader van de Sociale Maribel, de tussenkomst van de VDAB voor de tewerkstelling van personen met een handicap of subsidies voor andere tewerkstellingsstatuten en de personeelskosten die hiermee zijn gefinancierd, worden vermeld bij het activiteitencentrum waar ze bij horen. Zijn deze subsidies en bijdrageverminderingen niet gelinkt aan een bepaalde project- of werkingssubsidie, dan mogen ze samen met de kosten vermeld worden bij het activiteitencentrum 'Erkende organisatie voor samenlevingsopbouw'. Wordt echter een bepaald tewerkstellingsstatuut ingezet in het kader van een projectsubsidie met een aparte doelstelling, dan horen alle opbrengsten en kosten bij het activiteitencentrum van deze subsidie.

Bij een activiteitencentrum moeten alle opbrengsten (naast subsidies ook giften en andere opbrengsten) en alle kosten die samenhangen met die werking worden opgenomen in de resultatenrekening per activiteitencentrum. Dit betekent dat alle werkingsopbrengsten en werkingskosten moeten verdeeld worden over de verschillende activiteitencentra. Voor de werkingskosten kunnen dit de werkelijke kosten zijn, indien de kosten van het activiteitencentrum analytisch geboekt zijn. Als dit niet het geval is, moet een verdeelsleutel gebruikt worden. De toegepaste verdeelsleutel(s) moet(en) worden toegelicht in een verplichte aparte bijlage (zie punt 3.3. voor meer informatie). Naar verhouding moeten wel alle kosten worden toegerekend. Het volstaat niet om bijvoorbeeld alleen de toewijsbare reiskosten van de personeelsleden op te nemen omdat deze gemakkelijk toe te rekenen zijn. Alle werkingskosten moeten verdeeld worden. Deze verdeling, volgens reële kosten of verhoudingsgewijs, moet ook worden toegepast op de afschrijvingen. De financiële en uitzonderlijke kosten en opbrengsten moeten worden toegekend aan het activiteitencentrum waarop ze betrekking hebben.

3.3. Bijlage met de berekening van de brutoloonlast MOW en de toelichting bij de resultatenrekening per activiteitencentrum

Er is een verplichte bijlage met enerzijds de berekening van de brutoloonlast MOW en anderzijds een toelichting bij de resultatenrekening per activiteitencentrum. Zoals in punt 3.2. reeds aangehaald, moet in deze bijlage uitleg gegeven worden over de verdeling van de kosten en opbrengsten over de verschillende activiteitencentra. Voor deze toelichting is er ruimte vanaf de tweede pagina van deze verplichte bijlage.

Op de eerste pagina van deze bijlage wordt de totale brutoloonlast van de met de enveloppe gesubsidieerde personeelsleden (=brutoloonlast MOW) berekend. Deze brutoloonlast MOW is de personeelskost die in aanmerking genomen wordt voor de 75% grens. Volgens de regelgeving moeten de regionale instituten immers minstens 75% van hun subsidie-enveloppe besteden aan personeelskosten. De brutoloonlast MOW bevat de personeelskosten van het decretaal personeel en de personeelskosten van de aanvullende VTE met andere statuten (Gesco, Sociale Maribel...) die toegewezen werden aan het activiteitencentrum 'Erkende organisatie voor samenlevingsopbouw'.

Indien u de relevante cijfers invult in het model, bekomt u de brutoloonlast MOW. Deze brutoloonlast MOW komt overeen met alle kosten die geboekt worden op code 62 (Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen) van de resultatenrekening van het activiteitencentrum 'Vlaamse overheid', verminderd met de tussenkomsten voor gesubsidieerde contractuelen (Gesco's), de tussenkomsten in het kader van de Sociale Maribel, de tussenkomsten van de VDAB voor de tewerkstelling van personen met een handicap en de subsidies voor andere tewerkstellingsstatuten voor personeelsleden die werden toegevoerd aan het activiteitencentrum 'Erkende organisatie voor samenlevingsopbouw'.

Belangrijke informatie voor de verdere berekening van de brutoloonlast MOW:

- Wij willen er uitdrukkelijk op wijzen dat indien er een tussenkomst is voor een loonkost die is opgenomen onder code 62 van het activiteitencentrum 'Vlaamse overheid', deze tussenkomst ook in rekening moet gebracht worden bij de berekening van de brutoloonlast MOW. Indien een opbrengstenrekening dus een tussenkomst (bijvoorbeeld vrijstelling bedrijfsvoorheffing, recuperatie loonkosten, recuperatie arbeidsongevallen, ...) bevat in de loonlasten die zijn opgenomen onder code 62 van het activiteitencentrum 'Vlaamse overheid', dienen deze tussenkomsten ook in rekening gebracht te worden bij de berekening van de brutoloonlast MOW. Deze tussenkomsten kunnen in de bijlage opgenomen worden onder 'Andere tussenkomsten in de loonlasten op het AC VO'.
- De mutatie voorziening vakantiegeld is een uitzondering. Deze wordt wel op een 62-rekening geboekt, maar mag niet worden meegerekend bij het bepalen van de brutoloonlast MOW. De berekening van de brutoloonlast MOW dient dan ook gecorrigeerd te worden voor de mutatie voorziening vakantiegeld voor de personeelsleden op het activiteitencentrum 'Vlaamse overheid'. Indien er een toevoeging was van de voorziening vakantiegeld voor deze personeelsleden, dient het bedrag van de toevoeging afgetrokken te worden bij het berekenen van de brutoloonlast MOW. Indien er een afname was van de voorziening vakantiegeld, dient het bedrag van de afname bijgeteld te worden bij de berekening van de brutoloonlast MOW.
- Kosten die moeten geboekt worden op een 61-rekening (bijvoorbeeld kosten voor het sociaal secretariaat en interims of freelancepersoneel) mogen niet meegerekend worden bij het bepalen van de brutoloonlast MOW.

3.4. Aandachtspunten voor het financieel voortgangsrapport

- Met betrekking tot de **jaarrekening volgens het model van de Nationale Bank** (model NBB)
 - Het is verplicht om in de jaarrekening die wordt neergelegd bij de Nationale Bank alle codes in te vullen, ook diegene die facultatief zijn (codes 70/74, 70, 73, 60/61).
 - Al de verplichte toelichtingen van de jaarrekening (sectie VKT-vzw 4 of sectie VOL-vzw 4) die van toepassing zijn, moeten ingevuld worden (o.a. staat van de vaste activa, staat van de bestemde fondsen en voorzieningen...). In de staat van de vaste activa moeten ook de activa die reeds volledig afgeschreven zijn opgenomen worden.
 - De waarderingsregels (sectie VKT-vzw 6 of sectie VOL-vzw 6) moeten worden toegevoegd aan de jaarrekening.
 - In de jaarrekening moet overal de kolom met betrekking tot vorig boekjaar ingevuld worden.
 - De administratie zou graag beschikken over de inlichtingen over de opleidingen voor de werknemers tijdens het boekjaar. Wij vragen daarom de relevante tabel van de sociale balans in de jaarrekening in te vullen.
- Met betrekking tot de **Resultatenrekening per activiteitencentrum**:
 - Het verplichte model (zie website) moet gebruikt worden.
 - Bovenaan in de resultatenrekening per activiteitencentrum dient het aantal effectieve VTE ingevuld te worden voor zowel de verschillende activiteitencentra als voor de vzw. De som

van de effectieve VTE op niveau van de activiteitencentra dient gelijk te zijn aan de VTE op niveau van de vzw. De effectieve VTE dienen de reële inzet gedurende het jaar weer te geven.

- Op niveau van de vzw (= de kolom vzw) dient de resultatenrekening per activiteitencentrum volledig (voor elke code) overeen te stemmen met de resultatenrekening van de jaarrekening volgens het model van de Nationale Bank.
- Alle documenten van het financieel voortgangsrapport (inclusief de sociale balans) moeten worden ingediend in euro en niet in duizend euro.
- Conform de minimumindeling van het algemeen rekeningenstelsel van het K.B. van 19 december 2003, dienen lidgeld, schenkingen, legaten en subsidies op een 73-rekening geboekt te worden. In de bijlage 'Detail van de 73-rekeningen' (bijlage 3) moet het geboekte bedrag aan lidgelden, aan schenkingen en aan legaten worden opgegeven, evenals een detailinformatie (subsidieverlener, doel, activiteitencentrum, bedrag) van alle subsidies. Het opgegeven activiteitencentrum in de 'Detail van de 73-rekeningen' moet overeenkomen met het activiteitencentrum waarin de subsidie wordt opgenomen in de resultatenrekening per activiteitencentrum. Het totaal bovenaan in de bijlage 'Detail van de 73-rekeningen' dient overeen te stemmen met code 73 op de resultatenrekening van de jaarrekening.
- Code 620 (bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen) en code 621 (werkgeversbijdragen voor sociale verzekeringen) van de jaarrekening moeten in overeenstemming zijn met het fiscaal attest van het sociaal secretariaat. Eventuele verschillen tussen de boekhouding en het attest moeten verklaard worden.
- Subsidies moeten steeds volledig worden geboekt in het jaar waarin/waarvoor ze worden toegekend, ook als het saldo pas het jaar daarop zal worden uitbetaald.
- Correcties met betrekking tot subsidies van vorige boekjaren dienen geboekt te worden via de bedrijfsopbrengsten, en niet via de uitzonderlijke opbrengsten of kosten.

3.5. Begroting voor het komende werkingsjaar

Er moet een begroting voor het komende werkingsjaar ingediend worden, zowel voor de totale vzw als voor het activiteitencentrum 'Erkende organisatie voor samenlevingsopbouw'. De administratie heeft hiervoor een verplicht model opgemaakt dat beschikbaar is op de website. Ook in deze bijlage moet bovenaan het aantal VTE ingevuld worden. U moet alle schommelingen van opbrengsten en kosten die groter zijn dan wat te verwachten is omwille van de normale parameters (index, anciënniteit...) verklaren.

3.6. Samenvatting van de financiële verantwoording

We verwachten met betrekking tot uw financiële verantwoording dus volgende stukken:

- een jaarrekening over het boekjaar;
- het verslag van commissaris;
- het fiscale attest van het sociaal secretariaat;
- bijlage 1: resultatenrekening, uitgesplitst per activiteitencentrum;

- bijlage 2 met de berekening van de totale brutoloonlast MOW (eerste pagina) en de toelichting bij de resultatenrekening per activiteitencentrum (tweede pagina)
- bijlage 3: detail van de 73-rekeningen
- bijlage 4: begroting voor het huidige werkjaar.

Heeft u na het doornemen van de informatie over de **financiële rapportering** nog vragen, dan kunt u contact opnemen met marcel.lauwers@vlaanderen.be van het team Subsidiëring.

Hoogachtend,

Marijke Enghien
Afdelingshoofd
Afdeling Beleidscoördinatie